

Ο Καπετάν Μιχάλης

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ο ΜΑΝΟΣ ΚΑΤΡΑΚΗΣ έπραγματοποίησε προχθές ένα όνειρό του. Θά ήταν πιο σωστό νά έλέγαμε πώς ικανοποίησε μία προσωπική φιλοδοξία του ζωντανεύοντας πάνω στη σκηνή του Πεδίου Άρεως τόν Καπετάν Μιχάλη όπως τόν συνελαβε ή δημιουργική φαντασία του Νίκου Καζαντζάκη, σαν αντιπροσωπευτική δηλαδή μορφή της κρητικής λεβεντίας και της αγωνιστικής πίστεως του Κρητικού στο ιδανικό της έλευθερίας.

ΥΠΟΠΤΕΥΟΜΑΣΤΕ ωστόσο πώς ή προσωπική αυτή καλλιτεχνική φιλοδοξία του λαμπρού ήθοποιού έδέσμευσε ως ένα σημείο την έλευθερία των διασκευατών του καζαντζακικού μυθιστορήματος που έβρέθηκαν στην ανάγκη νά προβάλουν τό ήθογραφικό και φολκλοριστικό στοιχείο του έργου (ό.τι μέ άλλα λόγια προσφέρóταν στον σκηνικό ρεαλισμό και στην ύποκριτική έκφρασι) εις βάρος της έπικής πνοής που τό διαπνέει και του δίνει άπίθανες συμβολικές προεκτάσεις.

ΔΕΝ ΘΑ ΕΠΙΣΗΜΑΝΟΥΜΕ και πάλι τις δυσυπέβλητες δυσκολίες που κατά κανόνα παρουσιάζει ή θεατρική μεταστοιχείωσι ενός άφηγηματικού έργου. Θά παρατηρήσουμε απλώς πώς οι δυσκολίες αυτές είναι ακόμα μεγαλύτερες όταν πρόκειται για τή σκηνική μορφοποιησι ενός άφηγηματικού κειμένου που όπως τό κείμενο του Καζαντζάκη άντλεί τό μεγαλύτερο μέρος της επίδραστικής του άξιας από τό έντελώς προσωπικό ύφος του συγγραφέα και από την περιρρέουσα τά εξιστορούμενα περιστατικά ποιητική ατμόσφαιρα.

ΟΙ ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΤΕΣ του «Καπετάν Μιχάλη» κ.κ. Γεράσιμος Σταύρου και Κώστας Κοτζιάς, δόκιμοι λογοτέχνες, έχοντας συναισθήσει τών δυσκολιών αυτών, απέφυγαν όσο μπορούσαν στη θεατρική μεταστοιχείωσι του μυθιστορήματος «νόμιμες έλευθερίες» που θά αλλοίωσαν ένδεχομένως τά κύρια φυσιογνωμικά γνωρίσματα τών προσώπων που πλασιώνουν τή μορφή του κεντρικού ήρωά του, τή μορφή που ο Μάνος Κατράκης όχι μόνο έφιλοδόγησε, αλλά πέτυχε κι' όλας νά ζωντανέψη πάνω στη σκηνή μέ άναμφισβήτητη πειστικότητα και γνήσιο πάθος.

ΘΑ ΗΤΑΝ ΑΔΙΚΟ νά επιμείνει κανείς σέ ώρισμένα «άσθενή σημεία» της παραστάσεως τή στιγμή που τό συγκρότημα του Έλληνικού Λαϊκού Θεάτρου αντιμετώπισε ριψοκίνδυνα για τή σκηνική έρμηνεία του έργου άνάγκες και ύποχρεώσεις δυσβάστακτες για έναν έλεύθερο καλλιτεχνικόν οργανισμό. Πάντως φανερό έγινε ή πρόθεσι της σκηνοθεσίας νά δοθ ή στην παράστασι ένας τόνος λαϊκότητος που νά εξασφαλίξη πιο άμεση τή μέθεξι του πλατύτερου κοινού.

ΑΝΑΜΕΣΑ στο πλήθος τών ήθοποιών που έλαβαν μέρος στην παράστασι ιδιαίτερη πρέπει νά γινή μνεία για την ικανοποιητικήν άπόδοσι τών κ.κ. Ιορδάνη Μαρίνου (Νουρήμπεης), Βύρ. Πάλλη (Πολυξίγκης), Γιάννη Αργύρη (πασάς), Σ. Κωνσταντόπουλου (μπάρμπα Γιάννης) και Δ. Καλυδωκά (Ίδομενέας). Η κ. Καίτη Παπανίκα χρειαζόταν περισσότερη ώριμότητα και σκηνική πείρα για τήν έρμηνεία του ρόλου της Έμινέ. Έντυπωσίασε περισσότερο μέ την εμφάνισι της παρά μέ την άνεσι και τήν τεχνική της.

ΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ σκηνικό του κ. Γιάννη Μιγάδη εξυπηρέτησε ικανοποιητικά τις άνάγκες του έργου και τήν άνετη κίνησι τών συνόλων. Για τή μουσική του κ. Μάνου Χατζηδάκι άπόκειται σέ άλλους νά έκφέρουν υπεύθυνη γνώμη.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ